

og forstaa sig saa godt paa økonomiske Anliggender, som den gifte Kvinde — at gift Kvinde nu ogsaa bliver myndig. Det har, som den ærede foregaaende Taler fremhævede, ikke den Betydning, at hun umiddelbart skal kunne raade over Fællesboet eller paadrage det Forpligtelser, men med den Indskrænkning er hun lige saa myndig og fuldmyndig som Manden. Dernæst byder Lovforslaget jo en let og vel ordnet Adgang til at faa oprettet Ægtepagter og til deri at faa Bestemmelser optagne om Særeje, og det giver en Mængde fortræffelige Bestemmelser om, hvad der er Særeje, og hvorledes Særejet retlig er stillet. Hidtil have Ægtepagter kun kunnet faa Gyldighed ved kongelig Konfirmation; nu blive de fri Kontrakter. Det tredje Punkt, jeg skal fremhæve, er, at Lovforslaget, idet det vedblivende giver Manden Raadighed og Dispositionsret over Fællesboet, dog paa væsentlige Punkter begrænser hans Ret af Hensyn til Hustruens Krav og Interesser, saaledes at grove Forurettelser ikke kunne finde Sted eller, naar de finde Sted, berettigede hende til at skride ind og varetage sine Interesser. Endelig er der det sidste Punkt, at der i Lovforslaget aabnes Adgang, navnlig ogsaa for Hustruen, til, taaget Ægteskabet vedbliver at bestaa, at faa Formuefællesskabet hævet, naar det viser sig, at dets Fortsættelse vil blive til Ruin for begge, og det, som den foregaaende ærede Taler fremhævede, ikke alene saaledes, at Formuefællesskabet kan fordres hævet i Tilfælde, hvor Betingelserne for Separation og Skilsmisse foreligge, men overhovedet naar Ægtefællerne ønske det, eller naar Hustruen forlanger det, selv om hun ikke ønsker Separation. Det kan vist meget godt indtræde i et Ægteskab, at ingen af Parterne ønsker Separation eller Skilsmisse, men at Formuefællesskabet og Mandens Raadighed er en Ulykke, og at naar de faa den Ting ordnet, og hver faar sit Særeje, kunne de maaske leve meget lykkelig med hinanden. For øvrigt maa det ikke overses, at dette Lovforslag for en stor Del er baseret paa den norske Lov af 29de Juni 1888, som altsaa har virket i 10 Aar i Norge og vistnok til almindelig Tilfredshed; men jeg skal dog tilføje, at paa ikke faa Punkter have Koncipisterne af dette Lovforslag fraveget den norske Lov, og det forekommer mig, at de Grunde, de give herfor, ere fuldt overtydende, saa at jeg antager, at naar vi faa en Lov affattet som dette Lovforslag, faa vi en Lov, der endogsaa er betydeligt bedre end den, de have i Norge.

— Medens dette Lovforslag altsaa maa siges at være — jeg kunde kalde det radikalt, og det glæder mig en Gang fra den højterede Justitsminister at faa et saa radikalt Lovforslag — er det, som jeg sagde før, konservativt i god Forstand. Ved Siden af de Forandringer og Fremskridt, som jeg vil kalde det, jeg har nævnt, bevarer Lovforslaget det Hovedprincip, som har ligget til Grund for vor Lovgivning paa dette Omraade i Hundreder af Aar, ja vel fra Arilds Tid, nemlig at Formueforholdet mellem Ægtefæller regulært er Fælleskab. Deri gøres der ingen Forandring, og jeg tror, dette er en Bestemmelse, der stemmer bedst baade med Ægteskabets etiske Væsen og tillige med den mangehundredeaarige Retsbevidsthed, hvorunder vi have levet her i Landet. Dernæst indeholder det jo den Bestemmelse, som maaske adskillige af Kvindesagens Forfægtere ville finde noget for konservativ, at Manden er den, der raader og disponerer over Fællesboet, og at Hustruen i saa Henseende ikke har anden Myndighed, end at hun kan nedlægge Indsigelse mod visse Dispositioner og eventuelt faa Formuefællesskabet hævet. Men der maa jo være en, der raader. At begge Ægtefæller som ligeberettigede skulde træffe Dispositioner over Fællesformuen, vilde, forekommer det mig, være en Bestemmelse, som næsten var umulig, navnlig naar der opstod Konflikter mellem Ægtefællerne, og det kan hænde i de bedste Ægteskaber.

Jeg har altsaa med Hensyn til de almindelige Principper og Hovedtræk i dette Lovforslag (intet at bemærke til, hvad der staar i Motiverne. Hvad jeg nu skal tilføje mig at fremhæve, er mere til Overvejelse for et eventuelt Udvalg, visse Ting, som enten forekomme mig uklare eller maaske fejlagtige. Jeg skal søge at undgaa at gaa for meget i Detailler og kun fremhæve saadanne Punkter, som det er værd at lægge Mærke til.

Der rejser sig straks ved § 1 det Spørgsmaal, om det virkelig er rigtigt at lade en Ægtepagt være en saadan ganske uformel Kontrakt. Ifølge Lovforslaget skal Ægtepagten ganske vist oprettes skriftlig; en mundtlig Ægtepagt gælder ikke, den skal sættes i Skrift og underskrives af Parterne eller, naar de ikke ere myndige, af vedkommende Fader, Kurator eller Værge, det følger af sig selv. Den skal oprettes skriftlig med Parternes Underskrift. Der forlanges ikke en Gang Vitterlighedsvidner, det har man anset for overflødig eller mindre heldigt. Saa siges der, at en saadan Ægtepagt, naar den er op-